

18. august 2022

UKA 2022/61

Matumuuna Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiuppara:

Naalagaaffinni inuiaat ikinnerussuteqartut pillugit tunngaviusumik isumaqatigiissut (FCNM) kiisalu Europami nunat immikkoortuini oqaatsit imaluunniit ikinnerussuteqartut oqaasii pillugit isumaqatigiissutit (Oqaatsit pillugit isumaqatigiissut) naapertorlugit kalaallit Danmarkimiittut inuiattut ikinnerussuteqartut naalagaaffimmi oqartussaasunit akuerineqarnissaannik Naalakkersuisunit kaammattorneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut)

Tunngavilersuut:

Naalagaaffiit innuttanut pisussaaffii naapertorlugit kalaallit inuiaapput immikkut ittut akuerineqartullu. Misissorneqarnissaa kajumissaarutigineqarpoq kalaallit Danmarkimiittut Danmarkimi inuiattut ikinnerussuteqartuunersut. 2020-mi Danmarkimi kalaallit 17.000 missaanniittut naatsorsorneqarpoq. Ullumikkut takusarparput Danmarkimi kalaalpassuit isumaginnikkut ilungersunartorsiortut, ilaatigut arsaarinnittoqartarluni allatigullu isumaginnikkut ilungersunartoqartarluni annermik oqaatsitigut kulturikkullu ajornartorsiutit peqqutigalugit pilersinneqartunik.

Danmarkip ILO-mi isumaqatigiissut normu 169 atsiorsimavaa, taamaalilluni Inuit nunap inoqqaavisut naggueqatigiittullu akueralugit naalagaaffiit namminersortut iluini kunngeqarfimmi Danmarkimi tamakkiisumi. Taamaalilluni kunngeqarfimmit pisussaaffiulerpoq naalagaaffimmi ingammillu Danmarkimi kalaalpassuit assigiinngitsunik peqquteqarlutik najugaqarfigisaani ikinnerussuteqartut immikkut ittut illersussallugit.

Kalaallit Danmarkimiittut FCNM-p atsiornertigut immikkut illersugaasinnaapput, naligiissitaaneq, kulturi kinaassutsillu namminerisamillu tusagassiuutit eqqarsaatigalugit. Kiisalu pisortaqarfinni, oqartussaasuni eqqartuussivimmilu suliani kalaallisullu ilinniartinneqarnissami killeqanngitsumik kalaallit oqaasiisa atornissaanut pisinnaatitaaffeqarlutik.

Oqaatsit pillugit isumaqatigiissutip qulakkiissavaa kalaallit eqqartuussinerni illersugaanissaat oqartussaasut kommunillu sullissineranni.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunnersuut kunngeqarfimmi Danmarkimi suliassaammat tamanna Kalaallit Nunaanni aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqangaarnaviangilaq. Oqaloqatigiinnermik aallarnisaaneq AC-tut atorfiup ukiup affaani sulineranik kinguneqarsinnaavoq.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Kinguneqarnaviangilaq.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.